

POSTANOWIENIE

Dnia 3 listopada 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Leszek Bosek (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Demendecki

SSN Krzysztof Wiak

w sprawie ze skargi M. J.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki
w postępowaniu przed Sądem Najwyższym w sprawie o sygn. akt III PSK 99/21,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 3 listopada 2021 r.,

odrzuca skargę.

UZASADNIENIE

Pismem z 30 sierpnia 2021 r. M. J., reprezentowany przez r.pr. R. J., złożył skargę na naruszenie prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, wnosząc o: 1) stwierdzenie przewlekłości postępowania przed Sądem Najwyższym o sygn. III PSK 99/21, 2) zasądzenie kwoty, jaką Sąd Najwyższy uzna za uzasadnioną. W dalszej części uzasadnienia skargi skarżący wniósł także o „zwolnienie strony z kosztu postępowania”, bo „choć sama kwota wpisu jest relatywnie mała, to jego uiszczenia jest poza możliwościami finansowymi strony” (pisownia oryginalna).

W uzasadnieniu skarżący przyznał, że świadom jest rozstrzygnięcia tej sprawy postanowieniem Sądu Najwyższego z 13 lipca 2021 r., w którym odmówiono przyjęcia jego skargi kasacyjnej do rozpoznania, ale stwierdził, że go nie uznaje, ponieważ zostało wydane „z udziałem osoby nie posiadającej statusu

sędziego” (pisownia oryginalna), co w świetle „ugruntowanej doktryny i judykatury”, w tym uchwały Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20, ma świadczyć o sprzeczności składu Sądu Najwyższego z przepisami prawa w rozumieniu art. 379 pkt 4 k.p.c.

W ocenie skarżącego „postanowienia wydane w składzie z udziałem osoby niemającej statusu sędziego sądu powszechnego Unii Europejskiej nie są orzeczeniem i nie rodzą żadnych skutków prawnych” (pisownia oryginalna).

W końcowej części skargi skarżący złożył „wniosek ewentualny” o wyłączenie wszystkich sędziów Izby Dyscyplinarnej oraz Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych od rozpoznania sprawy.

Postanowieniem z 14 października 2021 r., I NSP 181/21 Sąd Najwyższy odrzucił ten wniosek.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. 2018, poz. 75, dalej: ustawa o skardze na przewlekłość), wniesienie skargi na przewlekłość postępowania jest dopuszczalne wyłącznie w toku postępowania, którego ta skarga dotyczy. W związku z tym skarga wniesiona po zakończeniu postępowania jest z mocy prawa niedopuszczalna. Skarga na przewlekłość postępowania ma przede wszystkim za zadanie eliminowanie i zapobieganie przewlekłości przez dyscyplinowanie sądu do podejmowania terminowych i właściwych czynności prowadzących do rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie. Tym samym skarga na przewlekłość postępowania wniesiona już po jego prawomocnym zakończeniu nie może odnieść tego skutku (postanowienia Sądu Najwyższego z: 12 sierpnia 2014 r., III SPP 159/14; 10 czerwca 2014 r., III SPP 110/14; 3 września 2019 r., I NSP 73/19; 22 września 2020 r., I NSP 112/20).

W niniejszej sprawie Sąd Najwyższy postanowieniem z 13 lipca 2021 r., III PSK 99/21 odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej M. J..

Od orzeczenia Sądu Najwyższego nie przysługuje środek zaskarżenia.

Wbrew twierdzeniom skarżącego, z orzecznictwa Naczelnego Sądu Administracyjnego nie wynika, że sędzia SN, który wydał postanowienie z 13 lipca 2021 r., III PSK 99/21 „nie jest powołany na stanowisko sędziego”. Po pierwsze, Naczelny Sąd Administracyjny wprost stwierdza, że akty ustrojowe o powołaniu sędziów pozostają ważne i są niewzruszalne, tak jak stosunki ustrojowe łączące sędziów z Rzeczpospolitą Polską, wynikające z tych aktów. Po drugie, w uchwale z 23 stycznia 2020 r. Sąd Najwyższy jednoznacznie stwierdził, że uchwała nie prowadzi ani do usunięcia z urzędu sędziów Sądu Najwyższego, ani nie powoduje ich zawieszenia w urzędowaniu w rozumieniu art. 180 Konstytucji RP. „Interpretowane przepisy nie odnoszą się do formalnych kompetencji osób powołanych na ten urząd ani nie zawierają generalnych zakazów lub ograniczeń odnoszących się do wykonywania funkcji jurysdykcyjnych. Nie dotyczą zatem ich statusu i powołania, o których mowa w art. 179 Konstytucji RP.” Po trzecie, w księdze zasad prawnych Sądu Najwyższego uwidoczniła jest uchwała (7) SN z 8 stycznia 2020 r., I NOZP 3/19, zgodnie z którą: "I. Sąd Najwyższy rozpoznając odwołanie od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa w przedmiocie przedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej kandydata do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego, bada - w granicach podstaw odwołania - czy Krajowa Rada Sądownictwa jest organem niezależnym w świetle kryteriów określonych w wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 19 listopada 2019 r. w połączonych sprawach C-585/18, C-624/18 i C-625/18, A.K. i in. przeciwko Sąd Najwyższy, pkt. 139-144. II. Sąd Najwyższy uchyla, w granicach zaskarżenia, uchwałę Krajowej Rady Sądownictwa w przedmiocie przedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej kandydata do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego, jeżeli odwołujący się wykaże, że brak niezależności Krajowej Rady Sądownictwa miał wpływ na treść tej uchwały lub jeżeli - uwzględniając konstytucyjny zakaz badania skuteczności aktu ustrojowego powołania sędziego oraz wynikającego z niego stosunku ustrojowego - odwołujący się wykaże okoliczność określoną w pkt. 125, lub łącznie okoliczności wymienione w pkt. 147-151 wyroku, o którym mowa w pkt. I, wskazujące, że sąd, w składzie którego taki sędzia będzie zasiadał nie będzie niezależny i bezstronny."

Niezależnie od tego należy zauważyć, że z uwagi na normatywny walor uchwały Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r. jej konstytucyjność została zakwestionowana w dwóch orzeczeniach Trybunału Konstytucyjnego: wyroku z 20 kwietnia 2020 r., U 2/20 (Dz. U. poz. 376) oraz postanowieniu z 21 kwietnia 2020 r., Kpt 1/20 (M.P. poz. 379). Orzeczenia te zostały ogłoszone w dziennikach urzędowych, są ostateczne i mają moc powszechnie obowiązującą także dla Sądu Najwyższego (art. 190 ust. 1 Konstytucji RP).

Mając na względzie powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 373 § 1 w zw. z art. 397 § 3 k.p.c. w zw. z art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość orzekł, jak w sentencji.